

פקודת מסירה Delivery Order

מסמך הנמסר על ידי **סוכן האוניה** ל**סוכן מכס** המחזיק ב**שטר המטען** של הטובין, על מנת שיוכל לבצע את **תהליכי השחרור** מהנמל.

המסמך, כשהוא חתום ע"י **המכס**, משמש כהרשאה של בעל החזקה והמכס למסירת המטען ללקוח. מסמך בעל משמעות משפטית המעביר את החזקה בטובין מסוכן האוניה, לאחר שקיבל תשלום עבור ההובלה, ל**סוכן המכס** או **מסוכן האוניה** ל**מוביל**.

פקודת מסירה היא מסמך בר הסבה, לכן ייתכנו מקרים שבהם סוכן המכס המציג פקודת מסירה בנמל, אינו סוכן המכס שקיבל אותה מסוכן האוניה. (הסבות של פקודות מסירה נעשות בדרך כלל בין משלחים או ממשלה לסוכן מכס).

עותק מפקודת המסירה החתום על ידי מדור חישובים בנמל נקרא תעודת שער.

הפקת פקודת מסירה על ידי סוכן אוניה

סוכן האוניה בחו"ל מפיק את שטרי המטען המקוריים, ומעבירים למורשה לטפל במטען. על סמך שטר המטען מפיק סוכן האוניה פקודת מסירה המעבירה בעלות על המטען למשלח או סוכן המכס הרשום על שטר המטען (Master Bill of Lading) כמי שמורשה מטעם היבואן לטפל עבורו בהעברה ושחרור המטען מהנמל. בכך קנה את הזכות לקבל את המטען לידי.

פקודת מסירה למטענים במכולת DOOR (מסירה ישירה)

לעתים המטענים בתוך מכולת DOOR שייכים למספר יצואנים ומיועדים ל**מקבל יחיד**. יופקו מספר שטרי מטען וייוחסו להם סידוריים שונים במצהר.

מאחר ומערכת המטענים קולטת את המצהרים אזי הנתונים על המטענים שבמכולה ייקלטו כמות שהם אך סימונם בסוג טיפול מתאים ימנע הופעתם בדיווחים שבהם הם לא אמורים להיכלל.

סוג טיפול זה נקרא בלעז See Bill OF Lading כיון שיש יצואן ראשי שאליו יופנו היצואנים האחרים והוא ימכיל את המטענים של האחרים באותה המכולה.

למטענים אחרים מופקים שטרי מטען ללא פירוט כספי ובהן נאמר שיש לפנות לשטר המטען הראשי ומכאן נגזר השם See Bill OF Lading.

למרות שמדובר בשטרי מטען שונים הלקוח יבקש מסוכן האוניה לאחד את העסקאות לעסקה אחת (לפני או אחרי הגשת המצהר). המכס יוכל לוודא שההתרה תינתן רק לאחר שנבדקו הפרטים של כל המטענים שנכללו באותה מכולה.

לאחר שהעסקאות אוחדו לעסקה אחת, לנמל תוגש פקודת **מסירה אחת** עם מזהה עסקה אחד שמייצג את העסקה המאוחדת. יוגש רשימון אחד שיתייחס לכל העסקאות שאוחדו והמכולה תעזוב את הנמל עם תעודת שער אחת.

פקודת מסירה במטען לפיצול (משלח בינלאומי)

מטען מאוגד שמדווח על שטר מטען אחד השייך למשלח בינלאומי ומיועד למספר יבואנים שונים.

במקרים של טיפול במכולה שבה כמה עסקאות השייכות ללקוחות שונים, איחוד או פיצול עסקאות, על המשלח לשר למכס תת מצהר.

המכס יקבל פקודת מסירה אחת מסוכן האנייה הכוללת את כל העסקה. המכס יטפל במסר תת מצהר רק לאחר שתתקבל במכס פקודת מסירה בה מצויין כי המשלח מוסמך לטפל בעסקה. אם סוכן האנייה לא שדר את פקודת המסירה למכס, אישור מסר תת מצהר ששלח המשלח יתעכב.

לאחר בדיקת קיום תת מצהר, המכס מעביר את פקודת המסירה למשלח ולנמל. לאחר מכן יפיק המשלח פקודות מסירה "משניות" וימסרן לבעלי המטענים הבודדים שאוגדו ל"מטען מאוגד".

פקודת מסירה בשטעון

תהליך השטעון כולל פריקת מטען/מכולה בנמל כאשר היעד הסופי שלו/ה הוא לקוח בחו"ל, כלומר המטען יוטען לאחר פריקתו על אנייה יוצאת.

ישנם מקרים שבהם סוכן האנייה האחראי לפריקת המכולה מהאנייה שהביאה אותה מעביר אותה לסוכן אנייה אחר שמטפל בטעינתה על אנייה שבטיפולו. במקרה כזה סוכן האנייה הראשון יפיק פקודת מסירה וימסור אותה לסוכן המכס שיטפל בהליך עד לטעינתה על אניית היצוא.

העברת העסקה ממשלח לסוכן מכס

על סמך שטר מטען פנימי/משני (House Bill of Lading) שמופק ע"י המשלח מקבל סוכן המכס את פקודת המסירה לידיו כאשר היא מוסבת. ההסבה נעשית בהוראה: נא למסור את הטובין המפורטים לעיל ל... וחתימה ליד ההוראה. הפקודה המוסבת משודרת למכס על ידי המשלח. עם אישור פקודת המסירה על ידי המכס, יכול סוכן המכס לשר רשימון למכס ולהתחיל בהליך שחרור המכולה מהנמל.

ביטול פקודת מסירה

מאחר ולא ניתן לתקן פקודת מסירה, כל תיקון בנתוני הפקודה דורש את ביטולה והפקת פקודה חדשה.

במקרים בהם יוגש רשימון לאחר ביטול פקודת מסירה, תתקבל הודעה לפנות לממונה תש"ר. ממונה תש"ר יתקן/יבטל הרשימון.